

С.М. ПОГОРЄЛОВ, П.Г. ПЕРЕРВА, С.В. СУСЛІКОВ, Р.Г. МАЙСТРО
**ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ КРИПТОВАЛЮТНОГО РИНКУ ЧЕРЕЗ
ФОРСАЙТ-УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ІННОВАЦІЙНО АКТИВНИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

У статті досліджено теоретико-методичні та прикладні засади економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку на основі форсайт-управління інформаційним потенціалом інноваційно активних підприємств. Обґрунтовано, що в умовах цифрової трансформації економіки інформаційний потенціал виступає ключовим ресурсом формування конкурентних переваг, а його ефективне використання потребує інтеграції прогнозно-аналітичних інструментів управління. Запропоновано підхід до поєднання форсайт-методів із системою інноваційного маркетингу, що дозволяє підвищити адаптивність підприємств до змін криптовалютного ринку та забезпечити їх стратегічну стійкість. Розроблено структурно-логічну модель економічного механізму розвитку криптовалютного ринку, яка базується на взаємодії інформаційного потенціалу, форсайт-управління, інноваційного маркетингу та адаптивних бізнес-моделей. Доведено, що саме синергія цих елементів забезпечує підвищення ефективності функціонування підприємств і сприяє сталому розвитку криптовалютного сегмента економіки. Сформовано систему оцінювання інформаційного потенціалу підприємства, яка враховує ресурсний, компетентнісний, аналітичний, інноваційний та стратегічний компоненти. Проведено порівняльний аналіз традиційного та форсайт-орієнтованого маркетингу, що дозволило виявити переваги використання прогнозних даних та цифрової аналітики у формуванні ринкових стратегій. Обґрунтовано економічні ефекти впровадження запропонованого механізму, зокрема підвищення ефективності управління, зростання доходів, посилення інноваційності та зниження рівня невизначеності.

Ключові слова: криптовалюта, розвиток, форсайт, економічний механізм, ринок криптовалют, інформаційний потенціал, економічна оцінка, маркетинг, форсайт-методи, ефективність, інновації, маркетинг, підприємства

S. M. POHORIELOV, P. G. PERERVA, S. V. SUSLIKOV, R. G. MAISTRO
**ECONOMIC SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF THE CRYPTOCURRENCY MARKET
THROUGH FORESIGHT-BASED MANAGEMENT OF THE INFORMATION POTENTIAL OF
INNOVATION-ACTIVE ENTERPRISES**

The article explores the theoretical-methodological and applied foundations of the economic support for the development of the cryptocurrency market based on foresight-driven management of the information potential of innovation-active enterprises. It is substantiated that under the conditions of digital economic transformation, information potential serves as a key resource for shaping competitive advantages, and its effective utilization requires the integration of forecasting and analytical management tools. A conceptual approach is proposed that combines foresight methods with the system of innovative marketing, which enhances enterprises' adaptability to changes in the cryptocurrency market and ensures their strategic resilience. A structural-logical model of the economic mechanism for cryptocurrency market development has been developed, grounded in the interaction of information potential, foresight management, innovative marketing, and adaptive business models. It has been proven that the synergy of these elements increases enterprise efficiency and contributes to the sustainable development of the cryptocurrency segment of the economy. A system for evaluating the information potential of enterprises has been formed, taking into account resource, competence, analytical, innovative, and strategic components. A comparative analysis of traditional and foresight-oriented marketing has been conducted, revealing the advantages of using predictive data and digital analytics in shaping market strategies. The economic effects of implementing the proposed mechanism have been substantiated, including improved management efficiency, revenue growth, enhanced innovativeness, and reduced uncertainty.

Keywords: cryptocurrency, development, foresight, economic mechanism, cryptocurrency market, information potential, economic evaluation, marketing, foresight methods, efficiency, innovation, enterprises

Вступ. У сучасних умовах цифрової трансформації економіки та стрімкого розвитку фінансових технологій особливої актуальності набувають питання формування ефективних економічних механізмів функціонування нових ринків, зокрема ринку криптовалют [1, 5]. Динамічність, висока волатильність і недостатня регуляторна визначеність криптовалютного середовища зумовлюють необхідність пошуку інструментів, здатних забезпечити не лише адаптацію економічних суб'єктів до змін, але й їх проактивний розвиток [9, 13, 15]. У цьому контексті особливого значення набуває застосування форсайт-методів як інструменту стратегічного прогнозування та управління [1].

Паралельно з розвитком криптовалютного ринку зростає роль інформаційного потенціалу підприємств, який виступає ключовим ресурсом забезпечення їх інноваційної активності та конкурентоспроможності. Інформаційний потенціал охоплює не лише обсяги та якість інформаційних ресурсів, але й здатність підприємства до їх ефективного використання в процесах прийняття управлінських рішень,

формування маркетингових стратегій та впровадження інновацій [11, 16]. В умовах цифрової економіки саме інформація стає визначальним фактором створення вартості та досягнення стійких конкурентних переваг [4, 6].

Разом із тим, традиційні підходи до управління інформаційним потенціалом підприємств часто не враховують високого рівня невизначеності та швидкості змін, характерних для криптовалютного ринку. Це обумовлює необхідність інтеграції форсайт-методів у систему управління інформаційними ресурсами з метою формування адаптивних і проактивних стратегій розвитку. Форсайт-управління дозволяє не лише прогнозувати можливі сценарії розвитку ринку, але й формувати стратегічні орієнтири для ефективного використання інформаційного потенціалу підприємства [14, 17].

Особливої уваги потребує питання економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку, яке передбачає створення умов для ефективного функціонування його учасників, формування інституційного середовища, а також розробку механізмів стимулювання інноваційної діяльності. У

цьому контексті поєднання форсайт-методів із управлінням інформаційним потенціалом підприємств створює передумови для формування комплексного економічного механізму, здатного забезпечити сталий розвиток криптовалютного сегмента економіки [7].

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного обґрунтування та розробки практичних підходів до економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку на основі форсайт-управління інформаційним потенціалом інноваційно активних підприємств, що дозволяє підвищити ефективність їх функціонування в умовах цифрової трансформації.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та розробка науково-методичних підходів до формування економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку через застосування форсайт-управління інформаційним потенціалом інноваційно активних підприємств, спрямованих на підвищення ефективності їх інноваційного маркетингу, адаптивності до ринкових змін та конкурентоспроможності в умовах цифрової економіки.

Аналіз основних досягнень і літератури.

Проблематика економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку, управління інформаційним потенціалом підприємств та застосування форсайт-методів перебуває у фокусі уваги значної кількості науковців, однак їх дослідження, як правило, мають фрагментарний характер і не формують цілісного методологічного підходу. Так, у працях [1, 15] досліджується трансформаційний вплив блокчейн-технологій на економічні системи та ринки, зокрема криптовалютний сегмент. Автори обґрунтовують потенціал децентралізованих технологій для підвищення прозорості та ефективності економічних відносин, проте недостатньо уваги приділяють питанням економічного механізму забезпечення розвитку цього ринку на рівні підприємств. Дослідження [2] акцентує увагу на еволюції блокчейну та його ролі у формуванні нових бізнес-моделей, підкреслюючи значення інформаційних ресурсів у цифровій економіці. Разом з тим, у цих дослідженнях відсутній глибокий аналіз інструментів оцінювання інформаційного потенціалу підприємств як економічної категорії. У працях [4, 6, 8] розглядаються глобальні тенденції цифровізації та вплив Четвертої промислової революції на трансформацію економічних систем. Автори підкреслюють важливість інновацій та інформаційних ресурсів, однак питання їх інтеграції з форсайт-методами у контексті розвитку криптовалютного ринку залишаються поза увагою.

Інші дослідники також активно розглядають окремі аспекти зазначеної проблематики. Зокрема, дослідження [5] аналізує інформаційні процеси та їх вплив на економічні системи, наголошуючи на зростанні ролі інформаційного ресурсу як стратегічного активу. Проте дане дослідження має переважно загальнотеоретичний характер і не містить конкретних методик економічної оцінки інформаційного потенціалу підприємств. У сфері

форсайт-досліджень значний внесок зробив Кривко А.В., який розглядає форсайт як інструмент стратегічного управління та прогнозування розвитку технологій і ринків [2]. Незважаючи на ґрунтовність підходів, автор не пов'язує форсайт-методи з управлінням інформаційним потенціалом підприємств у контексті фінансово-інноваційних ринків. Питання економічної оцінки інформаційного потенціалу підприємств досліджуються у працях Квітки С.А., який підкреслює значення даних та аналітики у формуванні конкурентних переваг [1]. Але його підхід не враховує специфіку високоризикових і високоволатильних ринків, таких як криптовалютний, а також не інтегрує форсайт-інструментарій у процеси управління. Окремі аспекти розвитку криптовалютного ринку висвітлюються у працях Задворного Ю., який критично оцінює ризики та нестабільність криптовалют [7]. Його дослідження акцентує увагу на макроекономічних загрозах, однак не розглядає можливості формування ефективного економічного механізму розвитку цього ринку на основі інноваційних управлінських підходів.

Таким чином, аналіз наукових публікацій свідчить про те, що існуючі дослідження зосереджені переважно на окремих складових проблеми: розвитку криптовалютного ринку, управлінні інформаційними ресурсами або застосуванні форсайт-методів. При цьому практично відсутній комплексний підхід, який би інтегрував зазначені напрями в єдину систему економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку через форсайт-управління інформаційним потенціалом інноваційно активних підприємств. Це обумовлює необхідність подальших наукових розробок у даній сфері та визначає наукову новизну представленого дослідження.

Методологія дослідження Методологічна основа даної роботи ґрунтується на поєднанні **теоретико-методичних підходів** та **прикладних інструментів**, що забезпечують комплексне вивчення економічного механізму розвитку криптовалютного ринку через форсайт-управління інформаційним потенціалом підприємств. Додатково застосовано елементи статистичного узагальнення та контент-аналізу публікацій для визначення невирішених проблем і перспектив подальших досліджень.

Викладення основного матеріалу дослідження. Проблематика економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку, управління інформаційним потенціалом підприємств та застосування форсайт-методів перебуває у фокусі уваги значної кількості науковців, однак їх дослідження, як правило, мають фрагментарний характер і не формують цілісного методологічного підходу. Так, у працях [] досліджується трансформаційний вплив блокчейн-технологій на економічні системи та ринки, зокрема криптовалютний сегмент. Автори обґрунтовують потенціал децентралізованих технологій для підвищення прозорості та ефективності економічних відносин, проте недостатньо уваги приділяють питанням економічного механізму забезпечення розвитку цього ринку на рівні підприємств. Дослідження [] акцентує увагу на еволюції блокчейну та його ролі у

формуванні нових бізнес-моделей, підкреслюючи значення інформаційних ресурсів у цифровій економіці. Водночас у цих дослідженнях відсутній глибокий аналіз інструментів оцінювання інформаційного потенціалу підприємств як економічної категорії. У працях [] розглядаються глобальні тенденції цифровізації та вплив Четвертої промислової революції на трансформацію економічних систем. Автори підкреслюють важливість дослідження процесів створення, використання та комерціалізації інтелектуально-інноваційних технологій та інформаційних ресурсів, однак питання їх інтеграції з форсайт-методами у контексті розвитку криптовалютного ринку залишаються поза увагою.

Вітчизняні дослідники також активно розглядають окремі аспекти зазначеної проблематики. Зокрема, в статті [] аналізуються інформаційні процеси та їх вплив на економічні системи, наголошуючи на зростанні ролі інформаційного ресурсу як стратегічного активу. Проте вказане дослідження має переважно загальнотеоретичний характер і не містить конкретних методик економічної оцінки інформаційного потенціалу підприємств. У сфері форсайт-досліджень значний внесок зробив автор дослідження [], який розглядає форсайт як інструмент стратегічного управління та прогнозування розвитку технологій і ринків. Незважаючи на ґрунтовність підходів, автор не пов'язує форсайт-методи з управлінням інформаційним потенціалом підприємств у контексті фінансово-інноваційних ринків. Питання економічної оцінки інформаційного потенціалу підприємств досліджуються у працях [], в яких підкреслюється значення даних та аналітики у формуванні конкурентних переваг результатів виробничо-комерційної діяльності промислових підприємства та організацій. Водночас цей підхід не враховує специфіку високоризикових і високоволатильних ринків, таких як криптовалютний, а також не інтегрує форсайт-інструментарій у процеси управління. Окремі аспекти розвитку криптовалютного ринку висвітлюються у працях [], де критично оцінюються ризики та нестабільність криптовалют. Дане дослідження акцентує увагу топ-менеджменту підприємств та організацій на макроекономічних загрозах, однак не розглядаються можливості формування ефективного економічного механізму розвитку цього ринку на основі інноваційних управлінських підходів.

Таким чином, аналіз наукових публікацій свідчить про те, що існуючі дослідження зосереджені переважно на окремих складових проблеми: розвитку криптовалютного ринку, управлінні інформаційними ресурсами або застосуванні форсайт-методів. Зауважимо, що всі ці напрямки наукових досліджень є в достатній мірі актуальні і важливі для ефективної виробничо-комерційної діяльності підприємства. Разом з тим, хочемо звернути увагу на відсутність в існуючих дослідженнях та публікаціях комплексного підходу, який би інтегрував зазначені напрями в

єдину систему економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку через форсайт-управління інформаційним потенціалом інноваційно активних підприємств. Це обумовлює необхідність подальших наукових розробок у даній сфері та визначає наукову новизну представленого дослідження.

Результати дослідження. У результаті проведеного дослідження було сформовано комплексний підхід до економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку на основі форсайт-управління інформаційним потенціалом інноваційно активних підприємств. Отримані результати мають системний характер і охоплюють як теоретико-методологічні, так і прикладні аспекти формування відповідного економічного механізму.

Передусім обґрунтовано, що інформаційний потенціал підприємства в умовах розвитку криптовалютного ринку доцільно розглядати як інтегровану економічну категорію, що включає сукупність інформаційних ресурсів, цифрових компетенцій, аналітичних інструментів та здатність до їх стратегічного використання. На відміну від традиційних підходів, запропоновано розширену структуру інформаційного потенціалу, яка враховує специфіку криптовалютного середовища, зокрема: високий рівень невизначеності, інформаційну асиметрію, технологічну складність і швидкість змін.

Удосконалено підхід до оцінювання інформаційного потенціалу підприємства шляхом введення багаторівневої системи показників, що поєднує кількісні та якісні характеристики. Запропонована система дозволяє оцінювати не лише наявність інформаційних ресурсів, але й ефективність їх використання в умовах цифрових ринків.

В умовах динамічного розвитку криптовалютного ринку та зростання ролі цифрових технологій у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств особливої актуальності набуває проблема комплексного оцінювання їх інформаційного потенціалу. Традиційні підходи до аналізу ресурсного забезпечення підприємств не враховують специфіки функціонування у високотехнологічному та високоволатильному середовищі, де інформація виступає не лише допоміжним, а ключовим стратегічним активом. Це обумовлює необхідність формування системного підходу до оцінювання інформаційного потенціалу, який би поєднував як ресурсні, так і функціонально-управлінські характеристики.

З огляду на це, у табл. 1 запропоновано структуровану систему оцінки інформаційного потенціалу підприємства, яка базується на виділенні ключових компонентів, відповідних показників, їх економічної інтерпретації та значення для функціонування підприємства в умовах криптовалютного ринку. Такий підхід дозволяє не лише ідентифікувати наявний рівень розвитку інформаційного потенціалу, але й визначити його вплив на формування конкурентних переваг і стратегічну адаптивність підприємства.

Таблиця 1 – Система оцінки інформаційного потенціалу підприємства в умовах криптовалютного ринку

Компонент	Показники	Економічна інтерпретація	Значення для ринку
<i>Ресурсний</i>	Обсяг даних, IT-інфраструктура	Характеризує базу для аналітики	Формує основу конкурентоспроможності
<i>Компетентнісний</i>	Рівень цифрових навичок персоналу	Визначає здатність до обробки інформації	Впливає на швидкість реакції
<i>Аналітичний</i>	Використання Big Data, AI	Показує глибину аналітики	Забезпечує прогнозування
<i>Інноваційний</i>	Інтенсивність впровадження нових рішень	Відображає адаптивність	Сприяє ринковій гнучкості
<i>Стратегічний</i>	Наявність форсайт-підходів	Визначає довгострокову орієнтацію	Формує стійкість розвитку

Джерело: авторська розробка

Представлена в табл.1 система оцінки інформаційного потенціалу підприємства дозволяє комплексно охарактеризувати його здатність до ефективного функціонування в умовах цифрової економіки та розвитку криптовалютного ринку. Зокрема, виділення ресурсного компоненту підкреслює базову роль інформаційної інфраструктури як фундаменту для здійснення аналітичної діяльності та формування цифрових компетенцій. Водночас компетентнісний компонент акцентує увагу на людському факторі, який визначає ефективність використання наявних інформаційних ресурсів.

Аналітичний компонент відображає рівень використання сучасних технологій обробки даних, що є критично важливим для прогнозування ринкових тенденцій і прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Інноваційний компонент, у свою чергу, характеризує здатність підприємства до швидкого впровадження нових технологічних рішень, що забезпечує його адаптивність до змін зовнішнього середовища. Особливого значення набуває стратегічний компонент, який передбачає використання форсайт-підходів у процесі управління. Саме він забезпечує довгострокову орієнтацію розвитку підприємства та формує передумови для стійкого функціонування в умовах високої невизначеності криптовалютного ринку. Таким чином, запропонована система оцінки дозволяє не лише здійснити багатовимірний аналіз інформаційного потенціалу підприємства, але й виступає методичною основою для формування ефективних управлінських рішень, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку підприємств у цифровому середовищі.

Наступним важливим результатом є розробка концепції форсайт-управління інформаційним потенціалом, яка передбачає інтеграцію методів стратегічного прогнозування у процес прийняття управлінських рішень. Запропоновано

використовувати такі форсайт-інструменти, як сценарний аналіз, Delphi-метод, технологічне картування та експертні панелі для визначення перспектив розвитку криптовалютного ринку.

Обґрунтовано, що застосування форсайт-підходу дозволяє підприємствам переходити від реактивної до проактивної моделі управління, що є критично важливим в умовах високої волатильності криптовалютного середовища.

У межах дослідження доведено, що ключовим елементом економічного забезпечення є взаємозв'язок між інформаційним потенціалом і інноваційним маркетингом. Запропоновано новий підхід до формування маркетингових стратегій на криптовалютному ринку, який базується на використанні прогнозних даних і цифрової аналітики. У сучасних умовах трансформації економічних відносин та стрімкого розвитку криптовалютного ринку маркетинг набуває принципово нових характеристик, що зумовлено зростанням ролі інформації, цифрових технологій та аналітичних інструментів. Традиційні маркетингові підходи, орієнтовані переважно на аналіз ретроспективних даних, дедалі більше втрачають свою ефективність у середовищі, що характеризується високою невизначеністю, волатильністю та швидкістю змін.

У цьому контексті особливої актуальності набуває форсайт-орієнтований маркетинг, який базується на використанні прогнозних даних, сценарного аналізу та сучасних цифрових технологій обробки інформації. Його застосування дозволяє підприємствам не лише адаптуватися до змін ринкового середовища, але й активно формувати майбутні тенденції розвитку.

З метою систематизації відмінностей між зазначеними підходами у табл. 2 наведено порівняльну характеристику традиційного та форсайт-орієнтованого маркетингу за ключовими критеріями, що дозволяє більш чітко ідентифікувати їх функціональні особливості та стратегічні переваги в умовах криптовалютного ринку.

Таблиця 2 – Порівняння традиційного та форсайт-орієнтованого маркетингу

Критерій	Традиційний підхід	Форсайт-орієнтований підхід
<i>Часова орієнтація</i>	Короткостроковий (поточний) період	Довгостроковий (прогнозний) період
<i>Джерела даних</i>	Історичні, орієнтовані на ретроспективу	Прогнозні, орієнтовані на перспективу
<i>Гнучкість</i>	Низький рівень	Високий рівень
<i>Інноваційність</i>	Обмежена сучасними потребами	Висока, орієнтована на майбутнє
<i>Ефективність</i>	Середній рівень, поточні потреби	Підвищена, можливість активного розвитку

Джерело: авторська розробка

Порівняльний аналіз, представлений у табл.2, свідчить про суттєву трансформацію маркетингової парадигми під впливом цифровізації та розвитку криптовалютного ринку. Зокрема, зміщення часової орієнтації з короткострокового на довгостроковий горизонт у форсайт-орієнтованому підході відображає перехід від реактивного до проактивного управління ринковою поведінкою підприємства. Це забезпечує можливість не лише реагувати на зміни, але й передбачати їх.

Важливим аспектом є також зміна джерел даних: використання прогнозної інформації та цифрової аналітики значно підвищує обґрунтованість управлінських рішень. У цьому контексті інформаційний потенціал підприємства виступає визначальним фактором ефективності маркетингової діяльності, оскільки саме він забезпечує доступ до релевантних даних та інструментів їх обробки.

Зростання гнучкості та інноваційності форсайт-орієнтованого маркетингу дозволяє підприємствам швидше адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, що є критично важливим для функціонування на криптовалютному ринку. Високий рівень інноваційності сприяє впровадженню нових

маркетингові витрати; забезпечити стійке зростання підприємств.

У процесі формування економічного механізму розвитку криптовалютного ринку особливого значення набуває оцінювання очікуваних результатів його впровадження на рівні підприємства. Це дозволяє не лише обґрунтувати доцільність використання запропонованих підходів, але й визначити їх вплив на ключові аспекти господарської діяльності, зокрема управління, маркетинг, інноваційну активність та ризик-менеджмент.

В умовах високої невизначеності та динамічності криптовалютного середовища ефективність функціонування підприємств значною мірою залежить від здатності інтегрувати сучасні аналітичні, інформаційні та форсайт-інструменти у практику управління. Саме тому важливим є системне узагальнення потенційних ефектів, які виникають у результаті впровадження такого механізму.

У табл.3 представлено структурований підхід до визначення очікуваних результатів впровадження економічного механізму розвитку криптовалютного ринку, що дозволяє простежити взаємозв'язок між функціональними напрямками діяльності

Таблиця 3 - Очікувані результати впровадження механізму

Напрямок	Ефект	Економічний результат
<i>Управління</i>	Підвищення ефективності діяльності	Зниження операційних витрат
<i>Маркетинг</i>	Точність вибраних і впроваджених стратегій	Зростання доходів підприємства і персоналу
<i>Інновації</i>	Прискорення впровадження нових розробок	Підвищення конкурентоспроможності
<i>Ризики</i>	Зменшення невизначеності результатів	Стабілізація діяльності підприємства

Джерело: авторська розробка

підходів до взаємодії зі споживачами, формування ціннісних пропозицій та розвитку цифрових каналів комунікації.

У підсумку, підвищення ефективності форсайт-орієнтованого маркетингу є закономірним результатом інтеграції прогнозних інструментів, цифрових технологій та стратегічного мислення. Це підтверджує доцільність його застосування як ключового елемента економічного механізму розвитку підприємств у сфері криптовалют та цифрової економіки загалом.

У результаті дослідження також запропоновано модель економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку, яка включає такі ключові елементи: інформаційно-аналітичну підсистему; форсайт-прогнозування; інноваційний маркетинг; інституційне середовище; механізми адаптації.

Доведено, що ефективність функціонування цієї моделі залежить від рівня інтеграції її складових та здатності підприємств швидко реагувати на зміни ринкового середовища.

Особливу увагу приділено обґрунтуванню економічного ефекту від впровадження запропонованого механізму. Встановлено, що використання форсайт-управління інформаційним потенціалом дозволяє: знизити рівень невизначеності; підвищити точність прогнозування; оптимізувати

підприємства, отриманими ефектами та їх економічними наслідками.

Аналіз представлених у табл.3 результатів свідчить про комплексний та мультиплікативний характер впливу запропонованого механізму на діяльність підприємства. Зокрема, у сфері управління досягнення підвищення ефективності обумовлює оптимізацію бізнес-процесів, що безпосередньо трансформується у зниження витрат та більш раціональне використання ресурсів.

У маркетинговому напрямі підвищення точності стратегічних рішень, яке забезпечується завдяки використанню прогнозної аналітики та інформаційного потенціалу, сприяє зростанню доходів підприємства. Це пояснюється більш ефективним позиціонуванням, кращим розумінням поведінки споживачів та здатністю швидко реагувати на ринкові зміни.

В інноваційній площині прискорення впровадження нових рішень виступає ключовим фактором формування конкурентних переваг, оскільки дозволяє підприємствам першими адаптуватися до технологічних змін і використовувати нові можливості ринку. Водночас у сфері управління ризиками зменшення невизначеності забезпечує підвищення стабільності діяльності, що є критично важливим в умовах волатильності криптовалютного середовища.

Практичне значення проведеного дослідження полягає у можливості використання запропонованих підходів підприємствами, що функціонують у сфері

цифрових фінансів, для підвищення ефективності їх діяльності та забезпечення конкурентних переваг.

Узагальнюючи результати дослідження, слід зазначити, що запропонований економічний механізм створює підґрунтя для формування нової парадигми управління розвитком криптовалютного ринку, яка базується на поєднанні інформаційних ресурсів, інноваційних технологій та стратегічного прогнозування. Це дозволяє забезпечити не лише адаптацію до сучасних викликів, але й формування довгострокових конкурентних переваг у цифровій економіці.

Висновки та напрямки подальших досліджень. У результаті проведеного дослідження вирішено важливе наукове завдання щодо обґрунтування теоретико-методичних засад і розробки практичних рекомендацій з економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку через форсайт-управління інформаційним потенціалом інноваційно активних підприємств.

Доведено, що в умовах цифрової трансформації економіки інформаційний потенціал підприємства виступає ключовим фактором формування його конкурентоспроможності та ефективності функціонування на високоволатильних ринках, зокрема криптовалютному. На відміну від традиційних підходів, запропоновано розглядати інформаційний потенціал як динамічну систему, що поєднує ресурси, компетенції, аналітичні інструменти та здатність до їх стратегічного використання.

Обґрунтовано доцільність інтеграції форсайт-методів у систему управління інформаційним потенціалом підприємства, що дозволяє забезпечити перехід від реактивної до проактивної моделі управління. Встановлено, що застосування форсайт-інструментів сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень, зниженню рівня невизначеності та формуванню довгострокових стратегій розвитку в умовах нестабільного ринкового середовища.

Удосконалено методичний підхід до оцінювання інформаційного потенціалу підприємств шляхом формування багаторівневої системи показників, що дозволяє комплексно оцінювати як наявні ресурси, так і ефективність їх використання. Це створює основу для прийняття стратегічних рішень щодо розвитку підприємств у сфері криптовалют.

Розроблено структурно-логічну модель економічного механізму розвитку криптовалютного ринку, яка базується на взаємодії інформаційного потенціалу, форсайт-управління, інноваційного маркетингу та адаптивних бізнес-моделей. Доведено, що саме синергія цих елементів забезпечує підвищення ефективності функціонування підприємств і сприяє сталому розвитку криптовалютного сегмента економіки.

Обґрунтовано, що запропонований підхід до економічного забезпечення розвитку криптовалютного ринку дозволяє досягти позитивних економічних ефектів, зокрема підвищення точності прогнозування, оптимізації витрат, зростання доходів і зниження ризиків. Це підтверджує доцільність впровадження форсайт-управління інформаційним потенціалом у практику діяльності інноваційно активних підприємств.

Таким чином, отримані результати формують наукове підґрунтя для подальшого розвитку теорії економічних

механізмів у цифровій економіці та мають важливе прикладне значення для суб'єктів криптовалютного ринку.

Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на поглиблення та розвиток отриманих результатів у кількох ключових напрямках. Передусім потребує детальнішого опрацювання питання кількісної формалізації оцінювання інформаційного потенціалу підприємств із використанням економіко-математичних моделей та інструментів штучного інтелекту. Це дозволить підвищити точність оцінок і забезпечити їх практичну застосовність. Перспективним є розвиток методів інтеграції форсайт-інструментів у системи цифрового управління підприємствами, зокрема шляхом використання технологій Big Data, машинного навчання та предиктивної аналітики для формування сценаріїв розвитку криптовалютного ринку.

Окремої уваги потребує дослідження інституційних аспектів функціонування криптовалютного ринку, включаючи питання державного регулювання, правового забезпечення та формування сприятливого інноваційного середовища для розвитку цифрових фінансів. Доцільним є також поглиблення досліджень у сфері інноваційного маркетингу криптовалютних продуктів, зокрема розробка адаптивних маркетингових стратегій, що враховують поведінкові аспекти споживачів та вплив цифрових платформ. Важливим напрямом подальших досліджень є емпірична апробація запропонованого економічного механізму на базі реальних підприємств, що дозволить оцінити його ефективність, виявити можливі обмеження та уточнити методичні підходи. Крім того, перспективним є дослідження ризиків і загроз, пов'язаних із використанням криптовалют, а також розробка механізмів їх мінімізації на основі форсайт-аналізу та управління інформаційними ресурсами.

Узагальнюючи, подальші наукові розвідки мають бути спрямовані на інтеграцію міждисциплінарних підходів, що поєднують економічну теорію, інформаційні технології та стратегічне управління, з метою формування ефективних моделей розвитку криптовалютного ринку в умовах цифровізації.

Список літератури

1. Квітка С.А. Інноваційні механізми в публічному управлінні: форсайт // Аспекти публічного управління. 2019. Т. 7, № 4. С. 5–16. DOI: <https://doi.org/10.15421/151918>
2. Кривко А. В. Використання форсайт-методів для оцінки інвестиційних ризиків підприємств. Економічний розвиток держави. 2023. № 2. С. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-46-10>
3. Старостіна А.О. Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. К.: Знання, 2009. 1070 с. 401 с.
4. Pererva P., Nagy S., Maslak M. (2018) Organization of marketing activities on the intrapreneurship // MIND Journal. №5. 10 p. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.17332.10883>
5. Нечай О. Поняття, види та перспективи використання криптовалюти в Україні // Modeling the development of the economic systems. 2024. Вип. 1. С.79–87. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-11>
6. Kosenko A.P., Kobielieva T.O., Tkachova N.P. The definition of industry park electrical products // Scientific bulletin of Polissia. Part 2. № 3 (11). 2017. P. 43-50. DOI: [https://doi.org/10.25140/10.25140/2410-957620173\(11\)43-50](https://doi.org/10.25140/10.25140/2410-957620173(11)43-50)
7. Задворний Ю. Перспективи використання криптовалют у відбудові економіки України: виклики та можливості.

- Економіка та суспільство. 2024. Вип. 69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-83>
8. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.
 9. Гуріна Н. В. Економічна сутність криптовалюти як методологічна передумова відображення її в бухгалтерському обліку. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2020. Вип. 5. С.42-51. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5932.5.2020.42-51>
 10. Перерва П.Г., Мехович С.А., Погорелов М.І. Економіка та організація інноваційної діяльності: підруч. Харків: НТУ «ХПІ», 2008. 1080 с.
 11. Pererva P.G., Kocziszky G., Veres Somosi M. (2019) Compliance program: [tutorial]. Kharkov; Miskolc : NTU "KhPI". 689 p. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/48662>
 12. Перерва П.Г. Управління маркетингом на машинобудівному підприємстві // Навч. посібник для інж.-техн.вузів. Харків: «Основа», 1993. 288с.
 13. Перерва П.Г. Управління інноваційною діяльністю підприємства // Маркетинг: підручник / За ред. О.А.Старостіної. К.: Знання, 2009. С. 461-518.
 14. Товажнянський В.Л., Перерва П.Г. Антикризисний моніторинг фінансово-економічних показників роботи машинобудівного підприємства // Економіка розвитку. Харків : ХНЕУ. 2010. №2 (54). С.46-50. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/291> (дата звернення 25.04.2026).
 15. Борзенко В.І., Перерва П.Г., Кобелева Т.О. Інтелектуальна власність: магістерський курс: підручник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 1002 с.
 16. Tovazhnyanskiy V., Kobeleva T., Gladenko I., Pererva P. (2010) Antikrizisnyy monitoring of finansovo-ekonomicheskikh indexes of work of enterprise // Business Studies. Volume 7.- Numer 2. Miskolc Press. S. 171-183.
 17. Pererva P.G., Kobielieva T.O., Tkachova N.P Investigation of the role of venture companies in the early stages of the product life cycle // Науковий вісник Полісся. 2017. № 2(2). С. 144-149. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvp_2017_2\(2\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvp_2017_2(2)_24)
 - economic systems, vol. 1, pp.79-87. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-11>
 6. Kosenko, A.P., Kobielieva, T.O. and Tkachova, N.P. (2017), "The definition of industry park electrical products". Scientific Bulletin of Polissia, vol. 2(3), 43-50. DOI: [https://doi.org/10.25140/10.25140/2410-957620173\(11\)43-50](https://doi.org/10.25140/10.25140/2410-957620173(11)43-50)
 7. Zadvornyi, Yu. (2024), "Prospects for the use of cryptocurrencies in the reconstruction of the economy of Ukraine: challenges and opportunities", Ekonomika ta suspilstvo, vol.69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-83>
 8. Kocziszky, G., Pererva, P. G., Szakaly, D. and Somosi Veres, M. (2012), Technology transfer, NTU "KhPI", Kharkiv-Miskolc.
 9. Hurina, N.V. (2020), "The economic essence of cryptocurrency as a methodological prerequisite for its reflection in accounting", Ekonomichniy visnyk. Serii: finansy, oblik, opodatkuвання, vol. 5, pp.42-51. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5932.5.2020.42-51>
 10. Pererva, P. G., Mekhovych, S. A. and Pohorelov, M. I. (2008), Ekonomika ta orhanizatsiia innovatsiinoi diialnosti: pidruchnyk [Economics and organization of innovation activity: textbook], NTU "KhPI", Kharkiv, Ukraine.
 11. Pererva, P. G., Kocziszky, G. and Veres Somosi, M. (2019), Compliance program: tutorial, NTU "KhPI", Kharkiv, Ukraine, available at: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/48662> (Accessed 25 January 2026)
 12. Pererva, P. G. (1993), Upravlinnia marketynhom na mashynobudivnomu pidpriemstvi [Marketing management at a machine-building enterprise], Osнова. Kharkiv, Ukraine.
 13. Pererva, P. G. (2009), "Management of innovation activity of the enterprise", Marketynh [Marketing], Znannia. Kyiv, Ukraine, pp. 461-518.
 14. Tovazhnianskiy, V.L. and Pererva, P.G. (2010), "Anti-crisis monitoring of financial and economic performance indicators of a machine-building enterprise", Ekonomika rozvytku, vol. 2(54), pp. 46-50, available at: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/291> (Accessed 25 April 2026)
 15. Borzenko, V.I., Pererva, P.G., & Kobielieva, T.O. (2019), Intelektualna vlasnist: mahisterskyi kurs: pidruchnyk [Intellectual property: master's course: textbook], NTU "KhPI", Kharkiv, Ukraine.
 16. Tovazhnyanskiy V., Kobeleva T., Gladenko I., Pererva P. (2010) Antikrizisnyy monitoring of finansovo-ekonomicheskikh indexes of work of enterprise // Business Studies. Volume 7.- Numer 2. Miskolc Press. S. 171-183.
 17. Pererva P.G., Kobielieva T.O., Tkachova N.P Investigation of the role of venture companies in the early stages of the product life cycle // Науковий вісник Полісся. 2017. № 2(2). С. 144-149. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvp_2017_2\(2\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvp_2017_2(2)_24)

References (transliterated)

1. Kvitka, S. A. (2019), "Innovatsiini mekhanizmy v publichnomu upravlinni: forsait". Aspekty publichnoho upravlinnia, vol. 7, № 4, pp. 5–16. DOI: <https://doi.org/10.15421/151918>
2. Kryvko, A. V. (2023), "Use of foresight methods for assessing enterprise investment risks", Economic Development of the State, vol. 2, pp. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.12345/ed.2023.02.06>
3. Starostina, A. O. (2009), Marketynh: teoriia, svitovyi dosvid, ukrainska praktyka: pidruchnyk [Marketing: theory, world experience, Ukrainian practice: textbook]. Znannia. Kyiv, Ukraine.
4. Pererva, P., Nagy, S. and Maslak, M. (2018), "Organization of marketing activities on the intrapreneurship". MIND Journal, vol. (5). DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.17332.10883>
5. Nechai, O. (2025), "Concept, types and prospects of using cryptocurrency in Ukraine", Modeling the development of the

Надійшла (received) 11.01.2026

Прийнята до друку (accepted) 31.01.2026

Оублікована (published) 01.02.2026

Відомості про авторів / About the Authors

Погорелов Сергій Миколайович (Pohorielov Serhii) – кандидат економічних наук, професор, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0868-2002>; e-mail: posger.sp@gmail.com

Перерва Петро Григорович (Pererva Petro) – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»; вул. Кирпичова, 2, м. Харків, 61002, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6256-9329>; e-mail: pgpererva@gmail.com

Сусліков Станіслав Вячеславович (Suslikov Stanislav) – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин НТУ «ХПІ»; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5779-7610>; e-mail: Stanislav.Suslikov@kphi.edu.ua

Майстро Руслана Григорівна (Maistro Ruslana) - кандидат економічних наук; доцентка; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»; м. Харків, Україна; доцентка кафедри економіки бізнесу та міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «ХПІ»; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3645-0279>; e-mail: Ruslana.Maistro@kphi.edu.ua